

Sygn. akt II Ca 715/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSA w SO Grzegorz Ślęzak
Sędziowie	SSO Dariusz Mizera SSR del. Anna Strzelczyk (spr.)
Protokolant	st. sekr. sąd. Alicja Sadurska

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2018 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa V. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zadośćuczynienie i odszkodowanie

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb.

z dnia 28 czerwca 2018 roku, sygn. akt I C 560/16

1. oddała apelację,

2. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki V. K. kwotę 900 (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Sygn. akt II Ca 715/18

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 25 lutego 2016 roku skierowanym przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W., powódka V. K. – reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika – wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego kwoty 11.660,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 21 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 540,41 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 21 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty. Nadto powódka wniosła o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana nie uznała powództwa i wniosła o jego oddalenie. Równocześnie strona pozwana wniosła o zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Pismem z dnia 19 października 2016 roku pełnomocnik powódki rozszerzył powództwo i wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 24.160,00 zł tytułem zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 21 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 660,41 zł tytułem odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty od kwoty 550,41 zł oraz odsetkami ustawowymi od dnia 19 października 2016 roku do dnia zapłaty od kwoty 120,00 zł.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 28 czerwca 2018 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim zasądził od pozwanego (...) Spółka Akcyjna

w W. na rzecz powódki V. K. kwotę 24.160,00 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 21 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia; tytułem odszkodowania kwotę 660,41 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 21 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty liczonymi od kwoty 550,41 złotych, od dnia 19 października 2016 roku liczonymi od kwoty 120,00 złotych. Zasądził także od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powódki V. K. kwotę 6.167,40 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania; nakazał zwrócić powódce V. K. kwotę 60,60 złotych tytułem niewykorzystanej zaliczki na wynagrodzenie biegłego oraz ściągnąć od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 2.017,85 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego.

W dniu 20 września 2015 r. na skrzyżowaniu ulic (...) ok godziny 5 rano w P. miał miejsce wypadek komunikacyjny, w wyniku którego poszkodowaną została powódka V. K.. Sprawca wypadku M. S. – kierowca samochodu marki V. (...) o nr rej. (...), w dacie zdarzenia posiadała polisę ubezpieczenia OC zawartą z (...) S.A. z siedzibą w W.. Kierująca samochodem marki V. (...) o nr rej. (...) wykonując manewr skrętu z drogi podporządkowanej na skutek nie zachowania szczególnej ostrożności i wymuszenia pierwszeństwa wjechała z nadmierną prędkością na skrzyżowanie i zajęła drogę powódce – poruszającej się po drodze z pierwszeństwem.

Powódka z powodu wielonarządowych obrażeń ciała została przewieziona do (...) w P., gdzie stwierdzono, że doznała urazu głowy, skręcenia i naderwania odcinka szyjnego kręgosłupa oraz ogólnego wstrząsu. Z powodu dolegliwości powypadkowych powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim od chwili wypadku do dnia 25 lutego 2016 r. V. K. w dalszym ciągu kontynuuje leczenie u lekarzy specjalistów. Pozwana uznała swoją odpowiedzialność i przyznała powódce kwotę 1.200,00 zł tytułem zadośćuczynienia.

W opinii biegłego sądowego z zakresu neurologii w wyniku wypadku doszło do powstania długotrwałego neurologicznego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5%.

Zgodnie z opinią biegłego sądowego z dziedziny psychiatrii u powódki rozpoznano zespół stresu pourazowego, który spełnia kryteria długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Cierpienia psychiczne były umiarkowane przez okres około 5 miesięcy, a następnie miernego stopnia. Zastosowana psychoterapia i farmakoterapia przyniosły istotną poprawę i powrót do pełnienia ról życiowych adekwatnych do wieku, trwałe uszczerbek na zdrowiu wynosi 5%.

Zgodnie z opinią biegłego sądowego z dziedziny laryngologii z punktu widzenia laryngologicznego nie wystąpiły objawy, których skutki można było zmiarkować do celów odszkodowawczych, tym bardziej nie stwierdzono ich w trzecim roku od wypadku.

Sąd Rejonowy na podstawie materiału dowodowego oraz analizy sporządzonej przez biegłego dotyczącej zasad ruchu drogowego uznał, że brak jest podstaw do wykazania w sposób jednoznaczny, czy powódka w trakcie zdarzenia posiadała zapięte pasy bezpieczeństwa, w związku z tym Sąd Rejonowy nie podzielił zarzutu przyczynienia się powoda do powstania krzywdy i przyjął, że wyłącznie winnym doznanej przez powoda krzywdy jest drugi z kierowców. Oparł się w tym zakresie na opinii biegłego rzeczoznawcy techniki motoryzacyjnej oraz zeznaniach złożonych w sprawie.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim złożyła strona pozwana zaskarżając wyrok w części tj. co do punktu 1 ww. wyroku w zakresie kwoty 10.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 21.01.2016 r. do dnia zapłaty oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

W apelacji wyrokowi zarzucono naruszenie przepisów postępowania poprzez naruszenie:

1. art. 233 § 1 k.p.c. w 7.w. z art. 328 §2 k.p.c. poprzez nierozważnie całokształtu materiału dowodowego i błędne ustalenie zakresu krzywd i cierpień powódki, a w konsekwencji błędne ustalenie wysokości należnego Powódce zadośćuczynienia, a to poprzez:

a) przyjęcie bez uwzględnienia zasad logicznego rozumowania i niezgodnie z doświadczeniem życiowym, że 5% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu orzeczonego przez biegłego sądowego z zakresu neurologii oraz 5% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu orzeczonego przez biegłego sądowego z zakresu psychiatrii uzasadniania przyznanie zadośćuczynienia w łącznej kwocie 25.000,00 zł, podczas gdy:

biegły sądowy z zakresu neurologii stwierdził, iż dolegliwości powypadkowe miały charakter umiarkowany przez okres jednego miesiąca, a następnie lekki; powódka nie miała utrudnień w czynnościach życia codziennego oraz nie potrzebowała opieki i pomocy osób trzecich z punktu widzenia neurologicznego; biegły sądowy z zakresu neurologii stwierdził, iż rokowania u powódki na przyszłość są dobre, a powódka powróciła do pełnej sprawności; biegły sądowy z zakresu neurologii podkreślił, że powódka nie doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu związanego z przedmiotowym wypadkiem, zatem u powódki nie występują trwale następstwa wypadku; biegły sądowy z zakresu psychiatrii wskazał, że cierpienia psychiczne u powódki miały charakter umiarkowany przez okres pięciu miesięcy, a następnie były stopnia miernego; biegły sądowy z zakresu psychiatrii stwierdził u powódki istotną poprawę i powrót do pełnionych ról życiowych adekwatnych do wieku powódki oraz wskazał, że powódka nie musiała korzystać z pomocy osób trzecich; biegły sądowy z zakresu laryngologii wskazał, iż doznany przez powódkę uraz nie wywołał zmian w organach i okolicach mieszczących się w zakresie laryngologii; z punktu widzenia laryngologicznego u powódki nie wystąpiły objawy, których skutki można było zmiarkować do celów odszkodowawczych;

b) nierozróżnianie w uzasadnieniu wyroku uszczerbku długotrwałego od trwałego, podczas gdy z opinii biegłych sądowych jednoznacznie wynika, iż powódka doznała uszczerbku długotrwałego w łącznej wysokości 10% (5% długotrwałego uszczerbku orzeczonego przez biegłego sądowego z zakresu neurologii i 5% długotrwałego na zdrowiu uszczerbku na zdrowiu orzeczonego przez biegłego sądowego z zakresu psychiatrii).

Naruszenie art. 232 k.p.c. poprzez błędne jego zastosowanie i uznanie, że powódka przedstawiła dowody świadczące o tym, że doznała krzywd, które uzasadniały przyznanie zadośćuczynienia na poziomie 25.000,00 zł, a tym samym dalszą dopłatę kwoty 24.160,00zł w sytuacji gdy biegli sądowi z zakresu neurologii oraz psychiatrii stwierdzili u powódki po 5% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu;

Naruszenie przepisów prawa materialnego w tym:

1. art. 445 § 1 k.c. w związku z art. 444 §1 k.c. poprzez błędne uznanie, że kwota 25.000,00 zł zadośćuczynienia (tj. kwota 840,00 zł wypłacona na etapie likwidacji szkody + kwota 24.160,00 ł wynikająca z zaskarżonego wyroku) jest odpowiednia do doznanej przez powódkę krzywdy, podczas gdy ww. kwota jest kwotą zawyżoną i nie jest kwotą adekwatną do doznanych przez powódkę cierpień i krzywd w związku z wypadkiem. Ponadto, poprzez nienadanie szczególnego znaczenia faktowi, iż opinie biegłych sądowych wskazywały na pomyślne rokowania co do stanu zdrowia powódki oraz wskazywały na długotrwały, a nie trwały uszczerbek na zdrowiu u powódki;

W oparciu o tak sformułowane zarzuty na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w części, tj. co do kwoty 10.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 21.01.2016 r. do dnia zapłaty zasądzonej w punkcie 1. wyroku. oraz o zwrot kosztów postępowania według norm prawem przepisanych za postępowanie drugoinstancyjne.

W uzasadnieniu apelacji strona powodowa podniosła, że dokonana przez Sąd I instancji ocena materiału dowodowego jest nielogiczna i sprzeczna z pozostałą częścią materiału dowodowego. Sąd I instancji rażąco naruszył zasady logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego, a te uchybienia miały wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy.

Mając na uwadze powołane w apelacji orzecznictwo strona pozwana wskazała, że wobec ustaleń wynikających z opinii biegłych sądowych, przedmiotowe zdarzenie pomimo przykrych konsekwencji nie wpłynęło na życie powódki w sposób uzasadniający przyznanie zadośćuczynienia na poziomie 25.000,00 zł. Sąd I instancji przy wydawaniu wyroku nie nadał wagi odpowiednim faktom, które to okoliczności uzasadniały obniżenie kwoty przyznanego zadośćuczynienia. Przede wszystkim przedmiotowe zdarzenie nie wywołało u powódki trwałych następstw uzasadniających przyznanie zadośćuczynienia w zasądzonej kwocie, a biegli sądowi wskazali, iż rokowania co do stanu zdrowia powódki są pomyślne.

Reasumując strona pozwana podniosła, że Sąd I instancji przyznał powódce tytułem zadośćuczynienia kwotę nieadekwatną do doznanych cierpień i krzywd. Kwota przyznana w pkt 1 ww. wyroku jest bowiem kwotą zawyżoną, nadmierną i w zakresie kwoty 10.000,00 zł powinna podlegać oddaleniu wraz z odsetkami od tej kwoty.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja wniesiona przez pozwaną nie jest uzasadniona i skutkuje jej oddaleniem.

Według Sądu Okręgowego rozważania prawne przytoczone w uzasadnieniu przez Sąd Rejonowy są prawidłowe i znajdują potwierdzenie w przeprowadzonych w sprawie dowodach.

Podstawą odpowiedzialności pozwanego jest art. 822 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC) zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz umowa została zawarta (ubezpieczony). Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń ma charakter akcesoryjny, gdyż jej powstanie i rozmiar zależą od istnienia okoliczności uzasadniających odpowiedzialność ubezpieczonego sprawcy szkody oraz rozmiaru tej odpowiedzialności. Istnienie więc odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub osoby kierującej pojazdem determinuje odpowiedzialność ubezpieczyciela.

Natomiast podstawą prawną żądania zadośćuczynienia przez powódki jest art. 445 § 1 k.c., stosownie do treści którego sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę w wypadku uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

Sąd określając wysokość zadośćuczynienia oparł się na utrwalonym orzecznictwie w tym orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz na opinii biegłych które to opinie były rzetelne i nie zostały przez stronę pozwaną podważone. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu psychiatrii oraz biegłego z zakresu neurologii, którzy stwierdzili, że wskutek urazów odniesionych w zdarzeniu z dnia 20 września 2015 roku r. powódka doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu – z neurologicznego punktu widzenia w wysokości 5% oraz z psychiatrycznego punktu widzenia w wysokości również 5 %, co biegli ustalili w oparciu o przepisy Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu (Dz. U. z 2013 r., poz. 954). Opinie te były sporządzone w sposób rzetelny, a wniesione zarzuty i zastrzeżenia nie wywołały skutku w postaci ich uchylecia. Sąd nie miał żadnych podstaw aby nie dać tym opiniom wiary. Tym bardziej, iż korespondowały one z zebrany materiał dowodowy w postaci dokumentacji medycznej i zeznań strony powodowej.

Słusznie także Sąd Rejonowy podniósł, że w niniejszej sprawie powódka w sposób należyty udokumentowała poniesione koszty leczenia, natomiast to strona pozwana w żaden sposób nie wykazała, iż koszty leczenia (koszty

prywatnych wizyt lekarskich, środków przeciwbólowych) poniesione przez powódkę nie były celowe. Również powołani biegli sądowi nie zanegowali zasadności tychże kosztów leczenia.

W zakresie przyczynienia się, to zgodnie z art. 362 k.p.c. jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. O tym, czy obowiązek naprawienia szkody należy zmniejszyć ze względu na przyczynienie się, a jeżeli tak - w jakim stopniu należy to uczynić, decyduje sąd w procesie sędziowskiego wymiaru odszkodowania w granicach wyznaczonych przez art. 362 k.c. Decyzja o obniżeniu odszkodowania jest uprawnieniem sądu, a rozważenie wszystkich okoliczności in casu, w wyniku oceny konkretnej i zindywidualizowanej - jest jego powinnością. Do okoliczności, o których mowa w art. 362 k.c., zaliczają się - między innymi - wina lub nieprawidłowość zachowania poszkodowanego, porównanie stopnia winy obu stron, rozmiar doznanej krzywdy i ewentualne szczególne okoliczności danego przypadku, a więc zarówno czynniki subiektywne, jak i obiektywne. Samo przyczynienie ma zaś charakter obiektywny, a elementy subiektywne mają znaczenie dopiero na etapie „miarkowania” odszkodowania. Natomiast porównanie stopnia winy stron, jak również sytuacja, w której tylko sprawcy można winę przypisać, mają niewątpliwie istotne znaczenie przy określaniu ewentualnego „odpowiedniego” zmniejszenia obowiązku odszkodowawczego.

Zasadnie Sąd Rejonowy nie podzielił zarzutu przyczynienia się powódki do powstania krzywdy. Sąd Rejonowy działał w tym zakresie także w oparciu o opinię rzeczoznawcy techniki motoryzacyjnej, według której to opinii zebrany materiał dowodowy nie daje technicznych podstaw do wykazania w sposób jednoznaczny, czy powódka w trakcie zdarzenia posiadała zapięte pasy bezpieczeństwa czy też nie. Biorąc pod uwagę przeprowadzone analizy oraz zgromadzony materiał dowodowy nie można w sposób jednoznaczny wskazać, że zapięcie pasów bezpieczeństwa przez kierującą pojazdem marki H. V. K. uchroniłoby ją przed nadwyżeniem przyczepu głowy. Prawidłowo Sąd Rejonowy wskazał w tym miejscu na treść z [art. 6 k.c.](#), w myśl którego ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach ([art. 3 k.p.c.](#)), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie ([art. 227 k.p.c.](#)) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne. Pozwana nie przedstawiła w tym zakresie żadnego materiału dowodowego. Nie sposób więc było przyjąć zgodnie z twierdzeniami pozwanej, że powódka przyczynił się do wypadku z dnia 20 września 2015 r, skoro wyjaśnienia powódki, którym dał wiarę oraz dokumenty zgromadzonych w aktach sprawy wskazywały, że wyłącznie winnym doznanej przez powódkę krzywdy był drugi z kierujących, objęty ubezpieczeniem oc u pozwanej. A tylko udowodniona przez stronę pozwaną okoliczność przyczynienia się skutkowałaby obniżeniem kwoty zadośćuczynienia.

Mając powyższe na uwadze, należało uznać, że zaskarżony wyrok nie narusza przepisów prawa wskazanych w zarzutach apelacji, dlatego apelacja jako nie uzasadniona podlega na podstawie art. 385 k.p.c. oddaleniu.